

ፍረ ጸዕረ

ፊልማዊት መጻሕፍት

አገዳስነት ሳዕሪ ሓርማዝ

ሳዕሪ ሓርማዝ መበቀሉ ማእከላዊን ሰሜናዊን አፍሪቃ ከም ዝኾነ ይግለጽ። ተተኪሉ ወይ ተዘራኪ ንዊሕ ወቅትታት ማለት ንልዕሊ ክልተ ዓመታት ዝጸንሖ ሓደ ካብ ዓይነት ሳዕሪ (Perennial grass) እዩ። ኣብ ናይ ሎሚ ዓምዲ ፍር-ጸዕሪ ሓረሻዊ ሓበሬታ ሳዕሪ ሓርማዝ፡ ብልጫታ፡ ዘድልዮ ዓይነት ሓመድ፡ አገባብ ኣተኻኻልኡን ኣተዓጻጽኡን ካልኣን ዘጠቓለለ ትሕዝቶ፡ ኣብ ዞባ ጋሽ-ባርካ ክኢላ ልምዓት መጋሃጫ፡ ስጋን ቆርባትን፡ ኣቶ መብራህቶም ገብረሂወት ዘዳለዎ ጽሑፍ ቀሪቡ ኣሎ።

ሳዕሪ ሓርማዝ ብዘለዎ ቁመትን ስሙር ኣቕጽልትን ብልምዲ 'ዓርምሸ' እናተባህለ ይጽዋዕ። ሳዕሪ ሓርማዝ እንክንሰምዕ፡ መበገሲ ስያመኡ 'ብመሰረቱ ሳዕሪ ናይ ሓርማዝ ወይ ብሓርማዝ ፍቱው ሳዕሪ ኩይነት ይኸውን?' ዝብል ሕቶ ቅጅል ይበለፍ ይኸውን። ብወገነይ ንኸምዚ ዓይነት ኣንፈት ዝህብ ጭብጢ ኣይረኽቡኩን። ኣጣሊልካ ክሳብ ዝፍለጥ ግና፡ ምኽንያት ቅጽል መጻዕዳኡ 'ግዝፋ' ክኸውን ከም ዝኸኸል ምግግት ኣይተርፍን። ንኣዘዩ ዝዘፍ ፍጡር 'ሓርማዝ' ዝብል ቅጽል ክለግጥ ንሰምዕ ኣና። ከም ብዋሃ ብእንግሊዝኛ ክንዲ ግዛዕ ንዝኾነ ተኸሊ ወይ እንሰሳ ወይ ወን ሰብ 'elephantine/ኣኡለፋንቲን' ብምባል ይጭረቑሉ። እምብኣር እዚ ክንዲ ኻላእ ዝኸውን ዓርጠም ተኸሊ 'ሳዕሪ ሓርማዝ' እናተባህለ ክጽዋዕ የምሕረሉ እዩ።

አገባብ ኣተኻኻላኡ

ሳዕሪ ሓርማዝ ጣዕሚ ወይ መቐረት ዘለዎ፡ ተመራጺ መግቢ እንሰሳታት እዩ። ኣዕሚቁም ዝኾኑ ሰራወር ይውገን። ዘርኢ ብምዝራእ ብዘተሕ ዘዋጽእ ኩይት ኣይንረኽቡን። ካብ ሰራወር ተጠቐምካ ክባላይ ይኸኸል። እቲ ቐንዲ ዝውቱርን ኣድማዕን ግና፡ ጨንፈር ጉንዲ ቆሪጽካ ብምትካል ይፍጸም። በዓል-ሰለሰተ-ብርኪ ጨንፈር ጉንዲ ብምውዳድ፡ 15 ሴንቲ ሜትር ዝዕምቆቱ ጉድጓድ ብምድላው፡ እቲ ክልተ ብርኪ ፍርቂ ናይቲ ጉድጓድ ሓመድ ይቐበር። እቲ ሓደ ብርኪ ድማ ልዕሊ መሬት ይቐልቀል። ኣብ ምትካል ብትኽ ዘይኩነ ብሲያፍ (45 ዲግሪ) ክትካል ይግባእ። ኣብ ሞንጎ ተኸሊ ናይ ሓደ ሜትር ፍልልይ የድልዮ። ኣብ ሞንጎ ነግሒ ብውሑዱ ናይ 50 ሴንቲ ሜትር ፍልልይ ክህሉ ይግባእ። ካብኡ ሓሊፉ ወን ክሳብ ሓደ ሜትር ርሕቀት ክህልዎ ተመራጺ እዩ። ምሉእ ቁመት እኹል ሳዕሪ ሓርማዝ ኣስታት ሰለስተ ሜትር ይበጽሖ። ሳዕሪ ሓርማዝ ጽዑቅ ክንክን ምስዝግበረሉ፡ ማለት ፍርያም ሓመድን እኹል ማይን ምስ ዝረክቡ፡ ካብ ኣርባዕተ ክሳብ ሓመ-ሸተ ዓመታት ክለምዕ ይኸኸል። ምህርቱ ኣብ ዳሕረዋይ ዓመታት ዘዕግብ ኣይኩነን። ኣብ ፈለማ

ዓመት መጠናዊ እቶት ኣሎዎ። ኣብ ዝቐጽል ካልኣይን ሳልሳይን ዓመታት ግና ጽቡቕ ምህርቲ ከም ዝርከቦ ይፍለጥ።

ሳዕሪ ሓርማዝ ዓመት ምሉእ ዝትካል ይኹን እምበር፡ ኣብ መጀመርታ ወቅቲ ክረምቲ እንተተተኸለ ዝያዳ ይምረጽ። ኣብ ቃጽታት ሕዋስ ሳዕሪ ዘይብሉ፡ ውጽኢ ሸኻ ወይ ሰውሒ (pure pasture) ኩይት ምስዝለምዕ ዝበለጸ ውጽኢት ይርከቡ። እንተኹን ከም ኣድላይነቱ ከም ኣማራጽን ብመልክዕ ዋህራር ምስ ከምኒ ሉሲንያ፡ ኣልፋ-ኣልፋ ዝኣመሰሉ ማእራረ-ለቕሚ (Forage) ቀጠልያ መግቢ እንሰሳታት ጸንቢርና እንተ ኣልሚዕናዮ ኣዕጋቢ እቶት ክርከቦ ይኸኸል። ሳዕሪ ሓርማዝ ኣብ ደረጃ ውልዶ ልምዕነቱ ተዓጻዪ ንዋሪት ክቐረበለን ኣለዎ። ብዕጽድ-ትሰክም ማለት ዓጺድካ ዝቐረብ (Cut and carry) ሳዕሪ ኩይት፡ ኣብ ምርባሕን ምሰባሕን ዋሪት ኣድማዕነት ኣለዎ። ብተወሳኺ ብዕላማ ብሰፊሕ ብምልማዕን ብምጥፋን ከም ምንጨ እቶት ኩይት የገልግል።

አገባብ ዓጺድ

እዚ ዓይነት ሳዕሪ ኣቕጽልቲ ዘጋፍ፡ ንውሓት ዘገላልልዎ ኣካል ቁጽሉ ኣስታት ሓደ ሜትር ይበጽሖ። ኣብ ግዜ ዓጺድ ቁመቱ ኣስታት 80 ሴንቲ ሜትር እንተ ተዓጻዪ ንዋሪት ኣድማዒ እዩ። ኣብ እዋኑ ተሪር ጉንዲ ክየማዕበለ ክዕጸድ ይግባእ።

ክንመርጽን ድኹዚ ብምጥቃም ሓመድና ከነህብትምን ይግባእ። ሳዕሪ ሓርማዝ ብባህሪ ኣብ እዋኑ ሰራዕ ምዕጻድ የድልዮ። እዚ ዝኹነሉ ምኽንያት ድማ ኣዘዩ ቅልጡፍ ናይ ምጭብጫብ ጠባይ ስለ ዘለዎ ኩይት ንረኽቦ። በዚ መሰረት ክሃልኽ ወይ ክዕጸድ እንተ ዘይክኢሉ ብቐጽበት ዓጺቕ ወይ ተራራ ኣብ ደረጃ ጉንዲ ይበጽሖ። ብእኡ መንጽር ትሕዝቶ መኣዛኡ ይጎድል። ከም ሳዕቤት ድማ ምእኩት እቶት ጸባን ስጋን ንምርኻብ ኣብ ዝግበር ጸዕርታት ዝውጠን ኣድማዕነት ኣይርከቡን። ስለዚ ሃልክን ክሳራን ኩይንና ከይንተርፍ፡ መጠን ሰፍሓት እንልምዮ ኣብ እዋኑ ዝዕጸድ ምስ ዋሪትና ዝመጣጠን መሬትን ክኸውን ይግባእ። እዚ እንተ ዘይኩይት ካልእ ኣማራጺ ብምንጻይ ናብ ዕዳጋ ኣቕራብና ከነህልኹ ከም እንኸኸል ኣቐዲምና ከነረጋግጽ ይግባእ።

ኣቶ መብራህቶም ገብረሂወት

ድኹዚ ዝያዳ ብቐጻሊ ምዝውታር ክንደፍኣሉ ዝግባእ እዩ። ብፍላይ ድማ ኮምፖስት ክንጥቀም እንተ ኸኢልና፡ ልዕሊ 1300 ኩንታል ሳዕሪ ሓርማዝ ካብ ሓደ ሃክታር ኣብ ዓመት ክንረክብ ንኸኸል።

ንጠሊ ሓመድ ብዝምልከት፡ ሳዕሪ ሓርማዝ ኣዘዩ ደርቂ ዝጸወር ተኸሊ ይኹን እምበር፡ ንዊሕ እዋን ንጽምኢ ወይ ደርቂ ክቃላዕ ኣይግባእን። ንኡድ ፍርያት ክርከቦ ብቐጻሊ ጠሊ ዝሓለወ ሓመድ የድልዮ። እኹል ማይ ክረክብ ኣለዎ። ከምዚ ክንብል ከለና ቀጻሊ ወሓዚ ማይ ዝሓልፎ ወይ ጀግጅቕ ቦታ ከምዘይጸወር ምዝኮር የድሊ።

ብልጫታት ሳዕሪ ሓርማዝ

ሳዕሪ ሓርማዝ ኣብ መዓላ ዝተፈለለዩ ረብሓን ኣገልግሎትን ዝህቡ ዓይነት እንሰሳታት ክውዕል ይኸኸል። ልዑል መኣዛታት ስለ ዘሎዎ፡ ብሕልፊ ኣብ ምርባሕ ናይ ጸባ እንሰሳታትን ምሰባሕ ናይ ስጋ ዋሪትን ኣድማዕነቱ ጎሊሑ ይርኣ። ቀንዲ ብልጫ ሳዕሪ ሓርማዝ ኣብ ጸቢብ ዝሰፍሓቱ ግራት(ቃጽ) ምእኩት እቶት ምሕፋስ እዩ። ብሕልፊ ኣብ ጀርዲን ንዝከፍሩ ድሩት መሬት ንዘለዎምን ኣብ መጠን-ንኡስ ሕርሻ እንሰሳታት ንዝዋፈሩን ኣረሰቶት ዘዋጽእ ኩይት ንረኽቦ። ብተወሳኺ፡ ከም ኣድላይነቱ፡ ብጥሉሉ ተዓጻዪን ነቐጹን ብመልክዕ ድርቂ ከምኡ ወን ከም ሳይለጅ ወይ ድማ ኣንቁጽካ ተዳልዮ ንመግቢ ዋሪት ክውዕል ይኸኸል። ካልእ ብልጫ ሳዕሪ ሓርማዝ ነዊሕ፡ ድልዱል ሰራወር ስለ ዝውገን ንግራት ካብ ፍግራ መሬት ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ኣሎዎ። ብተወሳኺ ከም ሓጽር (live fence) ንኣረሰቶት ዘርብሕ ኩለንትናዊ ጥቕሚ'ዩ ዝውገን።

እምብኣርከስ ውሕሰት ጸባን ስጋን ንምርግጋጽ፡ ሳዕሪ ሓርማዝ ብሰፊሕን ንኡስን መጠንን ብምልማዕ ልዑል መኣዛዊ ትሕዝቶ ክርከቦ ከም ዝኸኸል ብምርጻጽ ኩሉ-ሽነኻዊ ብልጫታቱን ረብሓታቱን ብምግንዛብን፡ ኣረሰቶት ሃገርና ብግቡእ እናኣልምዑን እናኣገዘሉን ክጥቀሙሉ ይግባእ።

***

ውሑስን መኣዛውን መግቢ ንኹሉ፡ ኣብ ኩሉ!

ንቁሕ ደቦና

ሂሳብ መከታተያ

ቋንቋ ንሓሳብ ደውሰኛ ዶ? ወይስ ሓሳብ'ዩ ንቋንቋ ዘውሰኛ? ሓሳብ ድዩ ቋንቋ ኣብ ሓንጉልና ቀዳሙ ዝመጽእ? ብዛዕባ እቲ ንሓሳብ ዝኸውን መግለጺ ስለዘለና ዲና ንሓሳብ? ብዛዕባ እቲ ንሓሳብ ዘለና መግለጺ ቃላት ስኢና ንፈልጥ ዶ? ቋንቋ እንተ ዘይህሉ ክንሓሳብ ምኽኣልና ዶ? ህጻን ምዘራብ ቅድሚ ምጅማሩ ይሓሰብ ዶ? ሃብታም ቋንቋ ዘለዎ ሕብረተሰብ ብሓሳብ ሃብታም ክኸውን ይኽእል ዶ? ክብ ሓደ ቋንቋ ንሓሳብ ዘመልኽ ሰብ ኣብ ሓሳብ ዝተፈልየ ይኸውን ዶ?... ኣብዚ ኣርእስቲ ዝተመርኩሰ እልቢ ዘይብሉ ሕቶታት ይህልወና ይኸውን እዩ።

ብርግጽ፡ ቋንቋ ንእንሓሳብ ጽልዎ ኣለዎ። ገለጻም ሰባት'ውን ቋንቋ ከም መሕሰቢ ዝቐጽርዎን ብዘይ ቋንቋ ፍጹም ክንሓሳብ ከም ዘይንኽእል ዝድምድሙን ኣለዉ። እዞም ሰባት፡ ነቲ “ሰነ-ቋንቋዊ ወሳኝነት” (linguistic determinism) ዝብል መገተ ዘምጽእ ሓሳብ ምሉእ ብምሉእ ዝቐበሉ እዮም። “ሰነ-ቋንቋዊ ወሳኝነት”፡ ንኵሉ እንሓሳብ ሓሳብ፡ ቋንቋ ከም ዘውሰኛ፡ ብዘይ ቋንቋ ዝኾነ ሓሳብ ከም ዘይፈልቕ ዝምገቡ እዩ። ቋንቋይ ሓሳብና፡ ሰምዒትና፡ ብልሕናን ጥበብናን ብቐላት ኣበልና ምስ ካልኣት ንረዳድኡል መሳርሒ እዩ። ኣብዚ ግዜ ምስ እንረኽቦ ዝተፈለየ ሓሳብታት ኣዛሚድና፡ ቋንቋ ኣብ ልዕሊ ንሓሳብ ሚኒስት ሚኒስት ወሳኝነት ኣለዎን እንተ ዘይበልና፡ ኣብ መንጎ ቋንቋን ሓሳብን ዘሎ ድልዳሎ ዝምድና ግን ክንክሕዶ ኣይንኽእልን። ቋንቋ፡ ሓሳብና ከነመሓላልፍ ጥራይ ዘይኮነ፡ ንጽር መሪጻኦታ ክንፈቀርን ሓሳብና ከነማዕብሎን ይሕግዘ። ዝተፈለየ ሕብረተሰብ ዝቐጥሙሉ ቋንቋን ምስ እንዕዘብ፡ ቋንቋ ኣብ ሓሳብም ዘለዎ ጽልዎ ዝያዳ ክበርሃልና ይኽእል። ኣብ ቋንቋ ጃፓን፡ ንቐጠልያን ሰማያውን ሕብርታት ምስ ኣወሰነ ዝመጽእ ሕብሪ መጻውዒ ኣለዎ። ኣብ ቋንቋ ራሻ ግን ንብርክት ዝበሉ ዓይነታት ሰማያዊ ሕብሪ፡ ሓደ መጻውዒ

ኣለዎም። ተዛሪብቲ እዞም ክልተ ቋንቋታት ብዛዕባ ሕብሪ ክሓሰቡ ከለዉ ዝተፈለየ ሓሳብ ከመጭዉ ይኽእሉ። ሓደ ክብቲ ንፍልልያቶም ዝጸሉ ኸኣ፡ እንታይ ዓይነት ቋንቋ ይዛረቡ ኣለዉ እዩ።

ዝምድና ሓሳብን ቋንቋን፡ ክብ ሓደ ቋንቋ ንሓሳብ ዘመልኩ ሰባት ኣብ ግምት ብምእታው ክንገልጽ ምስ እንፍትን፡ ቋንቋ ዘለዎ ጽልዎ ዝያዳ ጉሊሑ ክረእየና ይኽእል። ነዚ ንምብራህ፡ ኣብ ጥተርሎ ዝበሃል ዩኒቨርሲቲ፡ ኣብ መንጎ ክልተ ቋንቋታት - እንግሊዘኛን ቻይናን - ዝመልኩ ተመሃሮ መጽናዕቲ ተኻይዱ። ኣብቲ መጽናዕቲ፡ ተመሃሮ ብዛዕባ ነብሶም ብቋንቋ እንግሊዘኛን ቻይናን ክገልጹ ተሓበሩ። ተመሃሮ፡ ከምቲ ዝተባህልዎ ብኸልቲኡ ቋንቋ ገይሮም ነብሶም ገለጹ። እንተኾነ፡ እቲ ውጽኢት ፍልልይ ዘለዎ ኮይኑ ተረኽቦ። ኣብቲ ብቋንቋ እንግሊዘኛ ዝተጠቐሙሉ እዮን፡ ብዛዕባ ነብሶም እውታዊ መግለጺ ጥራይ ሂሶም። ኣብቲ ብቋንቋ ቻይና ዝተጠቐሙሉ ግን ክልቲኡ ማለት እውታውን ኣሉታውን ሸንኻት ነብሶም ገለጹ። እቲ ምኽንያት፡ ክልቲኡ ቋንቋታት ክልተ ዝተፈለየ ኣገባባት ኣተሓሳብ ስለ ዘንጸባርቑዮ። ማህደራ-ቃላት ቋንቋ እንግሊዘኛ፡ ኣብ ውልቃዊ ስምዒታት ኣመና ይጸቐጥ፡ ቋንቋ ቻይና ግን ሓይሉ ኣብ ሚዛናዊ ኣተሓሳብ ወይ ርትዒ እዩ። ቋንቋ፡ ንሓሳብና ጥራይ ዘይኮነ፡ ምስ ብልሕን ጥዕናን ኣእምሮና እውን እውታዊ ዝምድና ኣለዎ። ብዙሕ ቋንቋ ምስ ንመልኹ፡ ሓንጉልና ብፍጥነት ክሰርሕ ከም ዝኽእል ይገብር። ሓንጉልና ንብርክት ዝበሉ ኮነታት ቅልጡፍ ምላሽ ንኽህብ ብቐጥታ ከጥሪ ይሕግዘ። ቋንቋን ሓሳብን፡ ክልተ ሸንኻ ዘለዎ ዓቢ መተሓላልፊ መንገዲ ናይ ሓበሬታ እዮም። ብቐጥታ ቋንቋና ኣብ ዝዓብዮሉ፡ ብልሓዊ ብቐጥታ ሓንጉልና ክሰርሕ ክኣብን ይኽእል። እዚ ስለዝኾነ ኸኣ'ዩ፡ ባህሊ ምንባብ ብብዝሒ ዝገብሩሉ፡ ቋንቋ ክንበሃል፡ ኣብ ረቀቐቲ ሓሳባትን ስምዒታትን፤ ከም ሓጉሴ ሓቁ፡ ናጽነትን

ክንሓሳብ ቋንቋ ደብዳቤ ዶ?

ክብርን፡ ዕሙቕ ዝበለ ኣመርን መሪጻኦታን ክህልወና ይሕግዘ። ክብ ሓደ ቋንቋ ንሓሳብ ዘመልኩ ሰባት፡ ሰፍሕ ዝበለ ማህደራ-ቃላት ስለዘለዎም፡ ፍልጠቶም ብእኡ መንጽር ክሰርሕ ይኽእል። ክልተ ወይ ክብኡ ንሓሳብ ቋንቋ ዘመልኩ ሰባት፡ ብሓደ ቋንቋ ክዛረቡ ከለዉ፡ ነቲ ካልእ ቋንቋ ናይ ምቑጽጽር ወይ ምዕጥብ ክእለት የጥርዩ። ሓደ ሰብ ትግራይትን ትግርኛን ዝመልኽ ምስ ዝኸውን ትግራይት ኣብ ዝዛረቡ እዮን ናይ ትግራ ቃላት፡ ሰዋሕራ ኣሰራርጎ ቃላት፡ ምስታት... ጥራይ ክጥቀም ምኽኣሉ፡ መግለጺ ዘለዎ ሓይል ብልሓዊ ኣቓልቦን ኣድህቦን እዩ። ምኽንያቱ ሓደ ቃል ምስ እንደለ፡ ሓንጉልናን ናይ ክልቲኡ ቋንቋ ትሕዝቶ ብማዕረ'ዩ ዝቐርበልና። ኣብ ነፍሲወከፍ ዘረባና ኸኣ ናይቲ ንዛረቦ ዘለና ቋንቋ ቃል ብኣድህቦ ክንመርጽ የድልየና። ነዚ ክንገብር ብቐጥታ ምስ ዘይህልወና ሓዋዊሰና ክንዛረብ ንግደድ። ቃላት ናይ ክልተ ወይ ክብኡ ንሓሳብ ቋንቋ ከይሓዋወስን ምዘራብ እምበኣር፡ ምልክት ቋንቋ ጥራይ ዘይኮነ ሓይል ብልሓዊ ኣድህቦ ይሓትት። ንሕና'ውን ኣብ ዝተፈለየ ኣጋጣሚታት፡ ነቶም ክብ ሓደ ቋንቋ ንሓሳብ ዘመልኩ ግን ሓንቲ ፍረ ቃል ከይሓወሱ ዝዛረቡ ከንድንቕ ተሰማሪዕና ንኸውን ኢና።

ቋንቋ ድዩ ንሓሳብ ዘውሰን ወይስ ሓሳብ እዩ ንቋንቋ ዘውሰኛ ኣብ ዝብል ክትዕ፡ ክብ “ሰነ-ቋንቋዊ ወሳኝነት” ዝተፈልየ መገተ ዘምጽእ፡ እቶም “ቋንቋ ሓሳባት” (language of thought) ዝብል ክልሰ-ሓሳብ ዝኸለሱ እዮም። ኣብቲ ዝገብርዎ ክትዕ፡ ‘ሓሳብ ብዘይ ቋንቋ ክህሉ ይኽእል እዩ’ ዝብል ነጥብ እዩ ዘልዕሱ። እዚ ኸኣ ነቲ ‘ቋንቋ ንሓሳብ ኢሉ ዝፈለቐ ድዩ?’ ዝብል ሕቶ የለዓዕል። ነዚ ሓሳብ ንምጽናዕ ቀሩብ ክብድ ይብል ይኸውን። ምኽንያቱ፡ ጽልዎ ባህሊ፡ ሓሳብን ቋንቋን ኣብ ኩሉ ዓውድታት ባዳሂ ትንተናታት ስለዝርከቡ፡ ብቐልል ዝበሉ፡ ኣብ መሰርሕ ዘረባ፡ መጀመርያ ንሓሳብ ድሕሪኡ ንዛረብ፡ ዘረባ ይኹን ጽሑፍ ነቲ ንሓሳብ ንክገልጽ ቀጺሉ ዝሰብ ንጥፈት እዩ። ኣብ

መንጎ ቋንቋታት ገለ ሕጽረታት ክህሉ ይኽእል እዩ። ምኽንያቱ ኩሉ ንሓሳብ ብቋንቋ ገርፍ ክንገልጽ ኣይንኽእልን ስለዘለና። ጽሑፍ፡ ሓይል ዝኾነ ርኽቦት እዩ። እቲ ምንታይ፡ ቅድሚ ዝኾነ ሓሳብ ምልውዋቅና፡ ደጊምና ክንምርምርን ክንእርምን ስለዝኽእልና። ኣብ ዘረባ ግን ከምኡ ዝበሃል የለን፡ ሓንጻእ እንተ ወጺኦ ብቃ ኣኸልዎ እዩ። ‘ቋንቋ፡ ሓሳብ የፍልቕ እዩ’ ኢልና ኣፍና መለእና እንተ ዘይተዛረብና፡ ገለ ጥበባት ግን ብዘይ ቋንቋ ክግበሩ ኣይምተኻእሉን። ብዓቢኡ፡ ሓሳብ ናብ ትግባረ ክቐየር ዓቢ ተራ ዘለዎ ቋንቋ ስለዝኾነ፡ ሓሳብን ቋንቋን ፈላጊ ክከላከልን። ‘ቋንቋ መሕሰቢ እዩ’ ዝብል ነጥብ ኣካታዒ ጥላ ይኹን፡ መምህራ ግን እዩ። ስለዚ፡ ሃብታም ቋንቋ ምስ ዝህልወና፡ ዝዓብዩ መሳርሒ ትምህርቲ ኣለና ማለት እዩ። ብውልቁ ደረጃ ምስ እንርእዮ ኸኣ፡ ክልተ ወይ ክብኡ ንሓሳብ ቋንቋታት እናተማህረ ዝዓብዩ ቁልዑ ካልእ ዓይነታት ሓበሬታ ክመሃር ዝቐለለ ይኾነሉ። ቋንቋ ሓሳብና ከሰፍሕ ወይ ክሓጽር ሓይሊ ኣለዎ። ንምምሃር ምስትምሃር ክኸብደን ክቐልሎን ከኣ ይኽእል። ብዙሕ ኣሰማት ናይ ሕብርታትን ቐርጽታትን ምስ ዝህልወና፡ ቁልዑን ዓባይትን ብቐልል ዝበለ ከለይዎ፡ ክዝክርዎን ክጥቀሙሉን ይኽእሉ። ሓደ ቃል ንብዙሕ ነገራት መግለጺ ምስ ዝኸውን ግን፡ ምድንጋር ከሰብ ይኽእል እዩ። ኣብ ክንዲ ኣብ ፍልጠት ምቐሳም፡ ኣብ ምምሃር ቋንቋ ግዜን ጸዓትን ክህልኹ።

ኣብ ዓለም ከባቢ 5000-7000 ቋንቋታት ኣሉ ይበሃል። ነፍሲወከፍ ቋንቋ ኸኣ፡ ክብ ተዛሪብቲ ዝተፈለየ ጥበባት ይሓትት። ብገለ ቋንቋ ንህቦ ሓበሬታ፡ እቲ ቋንቋ ስለዝኽእልና ብርክት ዝበለ ነጥብታት ከነካትት ንኽእል። ኣብ ገለኡ ኸኣ፡ ቋንቋ ብዝፈቐሮ ጽልዎ፡ ኣዝዩ ድሩት ሓበሬታ ይመሓላል። ንኣብነት፤ ብቋንቋ ትግርኛ፡ “ኣኮይ ኣብ ጉደና ሓርነት ርእየዮ” ክብል ምስ ዝደለ፡ ብቲ ዝሃንጸ ምሉእ ሓሳብን ሰዋሕራን መዓሰ ነይሩ ክገልጽ እኽእል እዩ። ሓሉፍ እንተ ኾይኑ፡ “ኣኮይ ኣብ ጉደና ሓርነት ርእየዮ ነይረ” ክብል እኽእል። ኣብቲ

ግዜ ዘጋጠመ ምስ ዝኸውን ከኣ፡ “ኣኮይ ኣብ ጉደና ሓርነት ርእየዮ” ጥራይ እብል። እዚ ግን ኣብ ቋንቋ ኢንግሊዘኛ ኣይነረኽቦን ኢና። ኣብ ኩንሳላንድ ኣውስትራልያ ትርኩስ ፖርምፕሮው ዝተባህለት ዓዲ ዝዘረብ ቋንቋ፡ “ፖርምፕሮው ኩክ ታዮረ”፡ ኣንፈት ንምግላጽ ንጥቀሙሉ የማንን ጸጋምን ዝብል ቃላት የብሉን። ኣብ ክንድኡ፡ መእዘን ንምግላጽ ንጥቀሙሎም መሰረታውያን ኣሰማት (ምዕራብ፡ ምብራቕ፡ ሰሜንን ደቡብን) ገይሮም ኣንፈት ይሕብሩ። ኣብ ቋንቋ ትግርኛ እዞም ኣሰማት ንጥቀሙሎም ኢና፡ ግን ንቦታታት ንምግላጽ ጥራይ ኢና ንጥቀሙሎም። ኣብ የማነይ ዝበረ መማህርቲይ እምበር ንደቡብ ገጹ ዝነበረ መማህርቲይ ኣይንብል ኢና። ኣብቲ ዓዲ ግን ዝኾነ ኣንፈት (ናይ ሰብ፡ ቦታ፡ ኣብ ጠረጴዛ ዘላ ሻሂ...) ብዞም ኣሳማት ናይ መእዘን ይጥቀሙ። ኣብ ቋንቋ ትግርኛን ዓረብን ዳርጋ ንኹሉ ንጥፈት ባዳሂ ይታ ተፈጺሙ ክገልጽ ዝኽእል ቃላት ይርከቡ። ቋንቋ እንግሊዘኛ ግን ብዘይካ ክንዲ ስም ካልእ ንጸታ ዝፈሊ የብሉን።

‘ቋንቋ ንሓሳብና ይጸልዎ’ዩ’ ኢልና ክንሓሳብ ከለና፡ እቲ ሰነ-ባህላዊ ክፋሉ ወይ ትርጉም ቃላትን ምሉእ ሓሳባትን ጥራይ ዝጸልወና ይመስል ይኸውን። እንተኾነ፡ ቋንቋ ጥላ እቲ ተክኒካዊ ክፋሉ ምስ ኣሰራርጎ ቃላትን ሰዋሕራን ዝተሓላዝ ጽልዎን ኣለዎ። “ቤት መግቢ” መግቢ ዝሸገጠሉ ቦታ ወይ ገዛ ማለት ክኸውን ከሎ፡ “መግቢ ቤት” ከኣ ኣብ ገዛ ዝተዳለወ መግቢ እዩ። ስለዚ፡ ዝተፈለየ ኣሰራርጎ ቃላትን ሰዋሕራን ብምጥቃም፡ ዝተፈለየ ሓሳባት ንክንሓሳብ፡ ሕጊ እቲ ንጥቀሙሉ ዘለና ቋንቋ ዓቢ ጽልዎ ኣለዎ። ካልእ ኣብ ግምት ክኣቱ ዝድሉ፡ ስርዓተ-ቃላት ናይ ቋንቋ እዩ። ‘ዓቢ’ን ‘ገዛ’ን፡ ሓደ ትርጉም ኣለዎ። ክልቲኡ ንክብደት፡ ንውሓት፡ ሰፍሓትን ካልእ ንልዑል ዓቕን መግለጺ ክንጥቀሙሉ ንኽእል። ‘ዓቢ ሰብኣይ’ እንተ ኢልና ብዕድመ ድፍእ ዘበሉ ሸማግሌ ከነሰምዕ ንኽእል። ‘ዓቢ ገዛ’ እንተ ኢልና ግን ሰፊሕ ቦታ ዘለዎ ገዛ ከነሰምዕ ንኽእል። “ገዛፍ ሰብይቲ” ምስ ልዑል ክብደት ዝተሓላዝ መግለጺ ክንህብ ምስ እንደለ ንጥቀሙሉ። “ገዛፍ ገዛ” እንተ ኢልና ግን ከቢድ ሚዛን ዘለዎ ማለት ዘይኮነስ ንሰፍሓት እቲ ገዛ ንምግላጽ ኢና ንጥቀሙሉ።

ከምዚ ዝበለ ፍልልያት ናይ ስርዓተ-ቃል፡ ኣብ ሓሳብ፡ ጽልዎ ይፈቐር። ቋንቋ፡ ኣብ ሓሳብ ክንድ’ዚ ዝሓየለ ጽልዎ ክብ ሃለዎ፡ ብምጽንዓት ብቐጥታ ብምጥቃምን ክንከሰብሉ ይምረጽ። ክብ ሓደ ንሓሳብ ቋንቋ ብምምላኽ ዝዓብዩ ረብሓ ስለዝርከቡ፡ ነዚ ዝኸውን ግዜ ሃሰሰ ምግል'ውን ክድለየና እዩ።

ፍጽሃት ደስበለ - ሓባን ገብረአምላክ - ሰምራዊት መለስ

Vacancy Announcement

Azel Pharmaceutical Sh. Co. is inviting interested applicants for the following positions.

AZEL PHARMACEUTICAL Sh.Co.

1. Job Title & Number required	Electrical and Electronics Engineer (01)
Major duties	<ul style="list-style-type: none"> Prepare and schedule preventive and corrective maintenance plans for production machines, HVAC system, electrical equipment and utilities establishing sequence and time frame of maintenance operations Perform all electrical and electronic maintenance activities in compliance with cGMP and Azel quality system in order to ensure the smooth functioning and overall health of production machine, generators, HVAC system, and utilities. Operate and control Generators and Chillers and ensures proper supply of electricity to all machines and areas of the company. Participate in out-sourced and in-house electrical equipment repair, servicing and installation activities. Prepare, update and complete or fill machine and equipment preventive and corrective mechanical maintenance documents. Participate in preparing electrical maintenance budget and monitoring expenditure to enhance performance and minimize wastefulness.
Knowledge & Skills Required	<ul style="list-style-type: none"> Proficient in MS Office. Excellent written and verbal communication skills, including presentation skills Excellent interpersonal skills.
Education	➤ BSc. in Electrical and Electronics Engineer
Age and Gender	➤ 25-50 Years, Male
Experience	➤ At least two years of work experience as Electrical Engineer, or related positions in a manufacturing company.
2. Job Title & Number required	Mechanical Engineer (01)
Major duties	<ul style="list-style-type: none"> Prepare and schedule machine and equipment mechanical maintenance plans, establishes sequence and time frame of operations in order to meet manufacturing requirement. Implement all machine and equipment preventive and corrective mechanical maintenance in compliance with cGMP and Azel quality System in order to insure their smooth functioning and overall health. Participate in Installation .validation, calibration and out-sourced maintenance activities of machines and equipment. Prepare, update and complete or fill machine and equipment preventive and corrective mechanical maintenance documents. Prepare training manual and conducts training for maintenance technicians and production operators. Prepare annual spare parts requirement with their full specification; and ensure their availability in the store all the time..
Knowledge & Skills Required	<ul style="list-style-type: none"> Proficient in MS Office Excellent written and verbal communication skills, including presentation skills Excellent interpersonal skills.
Education	➤ BSc. in Mechanical Engineering
Age and Gender	➤ 25-50 Years, Male
Experience	➤ At least two years of work experience as Mechanical Engineer, or related positions in a manufacturing company.
Place of Work for both posts	Keren

ሽሪዓ ዞባ ማእከል አስመራ

ከሰነድ ሽሪዓ ጀምሮ ዓብይ ወኪል ሰነድ ጀምሮ ዓብይ ተኝሰ. ዓብይሰም ረመዳን እድረቱ ናይ ሓዳር ክሰ. ቀረብ-ሰነድ ሰነድ፡ 724/7/24 ኣብ ቤ/ፍ ቅርብ፡ እንዘይቀረብ፡ ጉዳይን ኣብዘለኹ ክረእ ምዃኑ ክፍልፍ፡

1ይ ቤት-ፍርድ ዞባ ማእከል

ርዕይ ኣብርሃም ገብረሰላሴ ብተይ ኣቶ ሃብተ ኣረፋይ ተሰፋፋይ፡ ክብ 05/2014 ደሃይ ሰነድ፡ ናይ ጥፋኝ ውሳኔ ደዓላይ ሰነድ፡ ዝቃወም እንተሉ፡ 710/10/24 ኣብ ቤ/ፍ ቁ47 ይቅረብ፡

ከሰነድ ሃወት ተወልዶ ወልደጋብሮ ተጸዋይት ወ/ሮ መብራት ኣሎሳይ፡ ገፍኲ ዝምልከት ናይ ስም ምስትሕልፍ ክሰ. ቀረብ-ሰነድ ሰነድ፡ 726/9/24 ኣብ ቤ/ፍ ቅርብ፡ እንዘይቀረብ፡ ጉዳይን ኣብዘለኹ ክረእ ምዃኑ ክፍልፍ፡

ፍራንሻይስ ገብረገብሰ ገብረሰላሴ ወልደና ገብረገብሰ ገብረአክል ፍራንሻይስ ስምረት ዘርእዮሃኸ ከልብን ሰነድ፡ ኣነ ምስ 10ይው ሓወይ 1መዋቲ ሓወይ ተተኻቲ፡ 2 ደቁ ወረሰቲ ምዃንና ደረጋገልና ሰነድ፡ ዝቃወም እንተሉ፡ 78/10/24 ኣብ ቤ/ፍ 1ይ መጋዕድ ቁ47 ይቅረብ፡

ከሰነድ ኣቶ ሃብተም መብራህቲ ሃይሎ ተኝሰነት ወ/ሮ ኣሎሳይ ገብረገብሰ/ወ/ሮ ሳኪቶ ናይ መኪና ስም ምስትሕልፍ ክሰ. ተመሳሳይኡ ሰነድ፡ 717/7/24 ኣብ ቤ/ፍ 1ይ መጋዕድ ቁ47 ቅርብ፡

ገብረመድህን ተኝሰነት መስቀል ምል ተሪፋ፡ ገብረመድህን ተኝሰ ብርሃመስቀል ተሃሊ- ይተኣረመላይ ሰነድ፡ ዝቃወም እንተሉ፡ 78/10/24 ኣብ ቤ/ፍ 1ይ መጋዕድ ቁ47 ይቅረብ፡

ሎሎም ተደላ ገብረ ሓወይ ኣሰው ተደላ ገብረ ሰነድ፡ ኣነ ምስ 3መወት-፡ ኣሰውይ ተተኻቲ፡ 14 ደቁ ወረሰቲ ምዃንና ደረጋገልና ሰነድ፡ ዝቃወም እንተሉ፡ 717/10/24 ኣብ ቤ/ፍ ቁ47 ይቅረብ፡

ወ/ሮ ጽጋይ ኣርኣይ ደሕደኛ ብተይ ገለብጊ ኣትናትሞስ ሰነድ፡ ገዳይ ናይ መጻምዲ መሳላይ ይተሓሰወላይ፡ 2 ደቁና ደማ ወረሰቲ ምዃንና ደረጋገልና ሰነድ፡ ዝቃወም እንተሉ፡ 22/7/24 ኣብ ቤ/ፍ ቁ47 ይቅረብ፡

ሞምብሊ ተሰፋፋይ ተሰፋፋይ ኣይይ ረሳይ ሃይሎ ሰነድ፡ ሰነድ፡ ኣነ ሞላይ ደረጋገልይ ሰነድ፡ ዝቃወም እንተሉ፡ 723/7/24 ኣብ ቤ/ፍ ቁ49 ይቅረብ፡

ከሰነድ ኣቶ ወልደሰገሲ ባህታ ቦሮ፡ ተኝሰነት መሓምድ ዘን ኣብ-ሃም፡ 777ዘብ ዝምልከት ክሰ. ቀረብ-ሰነድ ብሃል ወይ ብኢጋዊ ወኪል 724/7/24 ኣብ ቤ/ፍ 1ይ መጋዕድ ቁ33 ቅርብ፡ እንዘይቀረብ፡ ጉዳይን ኣብዘለኹ ክረእ ምዃኑ ክፍልፍ፡

❖ Applicants should submit their full applications including CV, educational credentials and training certificates within 10 days from the date of publication in the newspaper through the following addresses.
Azal Pharmaceutical Sh. Co. Asmara: P.O. Box 6799 Tel: 120028/120029
Azal Pharmaceutical Sh. Co. Keren: P.O. Box 89 Tel: 400234/401994
❖ Salary - Negotiable
Note: All applicants must have proof of demobilization or exemption from the National Service.

